

Velkommen til en ny sæson af "Musik i Mørket" hvor vi lægger ud med Johannes Brahms' monumentale Requiem. Vi befinder i lyset fra sidste weekend, hvor vi fejrede allehelgen, og her i kirken tændte lys for dem vi har taget afsked med i det forgangne år, og blev mindet om, at mørket aldrig vil gribe lyset. Det er en søndag, hvor vi giver plads til sorgen og savnet, og for håbet og troen på at vi skal ses igen.

Brahms skrev sit requiem i netop dét lys. Brahms brugte ikke den latinske tekst som var vanlig brug for requiem på dette tidspunkt, men valgte selv de tekststeder hvor han fandt trøst, håb og lys.

Brahms åbner hele værket med orkesterets dybeste instrumenter efterfulgt af ordene "Salige er de som sørger, for de skal trøstes".

2.sats beskriver årstidernes skiften og om at visne og gå i dvale for derefter at mærke forårets brus som er livets cyklus.

3.sats er en bøn om at forstå at der et mål med vores liv og at det en dag slutter her på jorden.

4.&5.sats er fulde af trøst, hvile, kærlighed og om at høre til og at komme hjem.

6.sats indledes med at vi ikke kun er som korn og frø der skal lægges i jorden og dø, men at livet genopstår og vil blomstre. Teksterne fra 1.korintherbrev og Johannesåbenbaring beskriver himmeriget på smukkeste vis, hvor musikken understøtter alvoren, døden og også festen i det evige liv.

7.satsen afsluttes med teksten om den evige hvile fuld af lys.

Brahms har skrevet sit requiem til trøst for de efterladte, der skal finde lindring i værkets tekster og musik. Han tager os igennem alle sorgens stadier og understøtter det på smukkeste vis.

Musikken har han komponeret af inspiration fra en klaverkoncert, og værket er udsat for både 4-hændigt klaver og stort orkester. Vi opfører værket i et arrangement af Joachim Linckelmann der netop tør at tage de store kendte værker, for at re-arrangere dem for mindre ensembler. Denne udgave er skrevet for fem strygere, fem blæsere og pauker. God fornøjelse.

Tekster og oversættelse:

1 . KOR

Selig sind, die da Leid tragen, denn sie sollen getröstet werden.

Die mit Tränen säen, werden mit Freuden ernten. Sie gehen hin und weinen und tragen edlen Samen, und kommen mit Freuden und bringen ihre Garben.

Salige er de, som sørger, for de skal trøstes.

(Matt. 5, 4)

De, der sår med tårer, skal høste med glæde. Grædende går de ud, mens de bærer såsæden, og kommer hjem med glæde og medbringer neg.

(Sl. 126, 56)

2. KOR

Denn alles Fleisch ist wie Gras und alle Herrlichkeit des Menschen wie des Grases Blumen. Das Gras ist verdorret und die Blume abgefallen.

So seid nun geduldig, lieben Brüder, bis auf die Zukunft des Herrn. Siehe, ein Ackermann wartet auf die köstliche Frucht der Erde und is geduldig darüber, bis er empfahe den Morgenregen und Abendregen.

Aber des Herrn Wort bleibet in Ewigkeit.

Die Erlöseten des Herrn werden wieder kommen, und gen Zion kommen mit Jauchzen; ewige Freude wird über ihrem Haupte sein; Freude und Wonne werden sie ergreifen und Schmerz und Seufzen wird weg müssen.

For alt kød er som græs, alt menneskets herlighed er som markens blomster.

Græsset er visnet og blomsten faldet af.

(1. Pet. 1, 24)

Så vær nu tålmodige, kære brødre, indtil Herrens tid kommer. Se en bonde venter på jordens kostbare frugt og er tålmodig med det, indtil den får morgenregn og aftenregn. (Jak. 5, 7)

Men Herrens ord forbliver i evighed.

(1. Pet. 1, 25)

Herrens befriede vil komme tilbage og komme til Zion med jubel; evig glæde skal være over deres hoveder; glæde og fryd skal gribe dem, og smerte og suk skal forsvinde.

(Es. 35, 10)

3. BARITON, KOR

Herr, lehre doch mich, daß ein Ende mit mir haben muß, und mein Leben ein Ziel hat, und ich davon muß. Siehe, meine Tage sind einer Hand breit vor dir und mein Leben ist wie nichts vor dir.

Ach, wie gar nichts sind alle Menschen, die doch so sicher leben. Sie gehen daher wie ein Schemen, und machen ihnen viel vergebliche Unruhe; sie sammeln und wissen nicht wer es kriegen wird.

Nun Herr, wess soll ich mich trösten? Ich hoffe auf dich.

Der Gerechten Seelen sind in Gottes Hand und keine Qual rühret sie an.

Herre, lær mig dog, at mit liv får en ende, og at mit liv har et mål, og at jeg skal herfra. Se, mine dage er som en håndsbred for dig, og mit liv er som intet for dig.

Ak, hvor ubetydelige er alle mennesker, der dog lever, som var de sikre. Som en skygge er menneskets vandring, de gør sig megen formålsløs uro; de samler sammen og ved ikke, hvem der får det.

Nu, Herre, hvem skal da trøste mig? Mit håb står til dig.

(Sl. 39, 58)

De retfærdiges sjæle er i Guds hånd, og ingen kval når dem.

(Visd. 3, 1)

4. KOR

Wie lieblich sind deine Wohnungen, Herr Zebaoth! Meine Seele verlanget und sehnet sich nach den Vorhöfen des Herrn; mein Leib und Seele freuen sich in dem lebendigen Gott.

Wohl denen, die in deinem Hause wohnen, die loben dich immerdar.

Hvor elskelig er din bolig, Hærskarers Herre! Min sjæl tørster og længes efter Herrens forgårde; mit legeme og min sjæl glæder sig over den levende Gud.

Vel den, som bor i dit hus, til stadighed kan de prise dig.

5. SOPRAN, KOR

Ihr habt nun Traurigkeit; aber ich will euch wieder sehen und euer Herz soll sich freuen und eure Freude soll niemand von euch nehmen.

Sehet mich an: Ich habe eine kleine Zeit Mühe und Arbeit gehabt und habe großen Trost funden.

Ich will euch trösten, wie Einen seine Mutter tröstet.

I har kun bedrøvelse; men jeg skal se jer igen, og jeres hjerte skal fryde sig, og jeres glæde skal ingen nogensinde tage fra jer.

(Joh. 16, 22)

Se på mig, jeg har en kort tid haft besvær og slid og har fundet stor trøst.

(Sir. 51, 27)

Jeg vil trøste jer, som en mor trøster sit barn.

(Es. 66, 13)

6. BARITON, KOR

Denn wir haben hie keine bleibende Statt, sondern die zukünftige suchen wir.

Siehe, ich sage euch ein Geheimnis: Wir werden nicht alle entschlafen, wir werden aber alle verwandelt werden; und dasselbige plötzlich, in einem Augenblick, zu der Zeit der letzten Posaune. Denn es wird die Posaune schallen, und die Toten werden auferstehen unverweslich, und wir werden verwandelt werden. Dann wird erfüllet werden das Wort, das geschrieben steht: Der Tod is verschlungen in den Sieg. Tod, wo ist dein Stachel? Hölle, wo ist dein Sieg?

Herr, du bist Würdig zu nehmen Preis und Ehre und Kraft, denn du hast alle Dinge geschaffen, und durch deinen Willen haben sie das Wesen und sind geschaffen.

For her har vi ikke noget blivende sted, men det fremtidige søger vi. (Hebr. 13, 14)

Se, jeg siger jer en hemmelighed: Vi skal ikke alle hensove, men vi skal alle forvandles, i samme nu, pludseligt, på et øjeblik, til lyden af den sidste basun. For basunen skal lyde, og de døde skal opstå til uforgængelighed, og vi skal blive forvandlede. Da vil det ord blive opfyldt, som står skrevet: Døden er opslugt i sejren. Død, hvor er din brod? Helvede, hvor er din sejr? (1. Kor. 15, 51-55)

Herre, du er værdig til at modtage pris og ære og magt, for du har skabt alle ting, og ved din vilje har de fået sjæl og er blevet skabt.

(Åb. 4, 11)

7. KOR

Selig sind die Toten, die in dem Herrn sterben, von nun an. Ja, der Geist spricht, daß sie ruhen von ihrer Arbeit; denn ihre Werke folgen ihnen nach.

Salige er de døde, som dør i Herren fra nu af. Ja, Helligånden siger, at de skal hvile fra deres arbejde, for deres gerninger følger dem.

(Åb. 14, 13)